

dacapo

FINI HENRIQUES

Orkesterværker

Christina Åstrand, violin • Max Artved, obo

Helsingborg Symfoniorkester • Giordano Bellincampi

DDD

8.554977

FINI HENRIQUES

Orkesterværker

Romance op. 12 (1894)

for violin og orkester

1 Andante [5:46]

Myggedans op. 20 nr. 5 (1899)

for violin og orkester

2 Allegro [1:09]
Orkesterarrangement: Svend S. Schultz (1986)

Djævledans (1920)

for violin og orkester

3 Presto [2:37]
Orkesterarrangement: Launy Grøndal (1940)

Tata (1932)

4 Czardas 1 [3:43]
5 Czardas 2 [1:58]
[1:45]

Vølund Smed, Suite (1896)

6 Livsdrømmen [20:01]
7 Alfedans [4:59]
8 Vølunds klage [3:25]
9 Forspil [5:14]
[6:23]

Suite i F-dur op. 12 (1894)

[12:11]

for obo og strygere

10	Prelude	[3:56]
11	Intermezzo	[4:34]
12	Finale: Lento – Allegro	[3:41]

Fra: Den lille Havfrue (1909)

[8:48]

13	Air	[5:29]
14	Livsglædens Galop. Allegro	[3:19]

Christina Åstrand, violin

Max Artved, obo

Helsingborg Symfoniorkester

Giordano Bellincampi

FINI HENRIQUES

Den lille gruppe af fremtrædende danske komponister, der er født i midten af 1860'erne, udgør en interessant sammenstilling af vidt forskellige temperamenter og forsåvidt komponistkæbner. Den ældste var Louis Glass, født 1864, som i sit private og kunstneriske liv fulgte sin trang til fordybelse i tilværelsens gåder og fandt et svar på disse i teosofien. Dette prægede hans musik, som med sit mørke og indadskuende præg på mange måder adskiller sig fra det energiske og opløftende præg, vi kender fra den anden af 1860'ernes komponister, Carl Nielsen, født 1865. Ligeledes født i 1865 var Alfred Tofft, som i særlig grad markerede sig som organisationsmand og musikkritiker. Som komponist slog han sit navn fast med nogle store operaer og talrige lyriske sange. Den fjerde af 1860'er-generationens danske komponister, Fini Henriques, født 1867, adskiller sig væsentligt fra sine tre samtidige. Han havde alle de kunstneriske talenter, han kunne ønske sig, men han brugte dem nok mindre intensivt end sine kolleger. For Henriques spillede det udadvendte, til tider musikantiske, en betydelig rolle. Det er således kun i hans tidlige værker, man finder en udpræget kamp med stoffet, men det er måske her, han stilmæssigt er mest i samklang med de betydeligste af sine samtidige komponister. Til gengæld præges værkerne fra omkring århundredskiftet og senere af en overlegen musikalsk udtrykskraft, som holdes i ave af strenge krav til den musikalske sats. Man fornemmer tydeligt den udøvende musiker bag mange af Fini Henriques' værker, og i sin samtid blev han da også betragtet som eksponent for den ægte musikertype, der spontant kan trylle på sit instrument eller gribe sine tilhørere med smukt romantisk spil.

Fini Henriques kom til verden på Frederiksberg den 20. december 1867 som søn af direktør for Frederiksbergs Fattiggæsen, justitsråd Vilhelm Henriques og hustru Marie, født Rasmussen. Allerede som barn afslørede han en usædvanlig musikalsk begavelse, og han henlevede sin barndom som vidunderbarn med violinen som sit instrument. Efter at have været elev af bl.a. sin mor fik han Valdemar Tofte og Johan Svendsen som lærere, men i 1888 rejste han til Berlin, hvor han ved Hochschule für Musik blev elev af bl.a. den store violinist Joseph Joachim. Kort efter sin hjemkomst til København modtog Henriques Det Anckerske Legat, for hvilket han foretog en rejse til Tyskland og Østrig. Med denne baggrund stod Fini Henriques i starten af 1890'erne som en veludrustet musiker, og han fik da også ansættelse i Det Kongelige Kapel – først som bratschist, senere som violinist – men han kunne ikke affinde sig med det bundne liv som orkestermusiker, så i 1896 tog han sin afsked og levede fra da af som mestendels kammermusiker og violinsolist, foruden at han tog elever og selvfølgelig komponerede. I 1911 stiftede han kammermusik-

foreningen Musiksamfundet, som han ledede i tyve år, og ind imellem fungerede han som dirigent, bl.a. ved Dagmar-teatret i 1910-11.

Fini Henriques' oeuvre omfatter først og fremmest dramatisk musik, klaverværker og solosange. Blandt hans største værker er operaen *Stærstikkeren* (1926), som er blevet opført i alt syv gange på Det Kongelige Teater i sæsonerne 1926-28, og balletten *Den lille Havfrue* (1909), som gik ikke færre end 50 gange i sæsonerne 1909-12 og blev genoptaget 1936-37, hvor den gik 15 gange. Herudover må nævnes den meget betydelige musik til Holger Drachmanns melodrama *Vølund Smed* (1896), som gik 19 gange i 1898 samt 6 gange i 1915. Den succes, Henriques havde haft med dette partitur, fristede ham til i slutningen af 1930'erne at samarbejde musikken til en opera, som dog kun opnåede seks opførelser i oktober 1943 – tre år efter komponistens død. Endelig har Fini Henriques skrevet musik til Drachmanns eventyrdigt *Prinsessen og det halve Kongerige* (1905).

Klavermusikken udgøres af nogle få tidlige, bredt anlagte kompositioner (bl.a. Scherzo op. 4 (1890), *Thème original avec variations* op. 7 (1892) og Suite op. 19 (1898)) samt talrige miniaturer, ofte skrevet med henblik på børn eller med udgangspunkt i børnenes verden. Blandt disse sidste må fremhæves samlingen *Billedbogen* (1899), hvis 20 små satser med enestående indlevelse skildrer scener fra barnelivet. Det er måske i disse stykker, Fini Henriques viser sit største mesterskab. Endelig foreligger der en lang række mindre sangsamlinger og enkeltstående sange samt tre kantater.

Foruden disse hovedgrupper inden for Henriques' produktion kan nævnes nogle få orkesterværker, bl.a. suiten for obo og strygere (1894), en symfoni i C-dur (1896) og legenden *Kong Volmer* (1898), nogle kammermusikværker, bl.a. to strykekvartetter (1889 og 1910), en bønnetrio (1904), den vægtige violinsonate (1893) samt endelig en række småstykker for violin og klaver. Den foreliggende cd giver eksempler på Fini Henriques' rige kompositoriske talent, som det kom til udtryk inden for hans relativt sparsomme produktion af orkesterværker.

I Livsglædens dans fra *Den lille Havfrue* møder vi Fini Henriques som en arving til H.C. Lumbye, hvor det melodiske og dansante går op i en højere enhed. Evnen til at levere veloplagt dansemusik i den store stil bevarede Henriques, og så sent som i 1932 komponerede han musik til Emil Mobecks ballet *Tata*. Den gik på Det Kongelige Teater 15 gange i sæsonen 1932-1933 og havde som et af de musikalske højdepunkter blandt dansenumrene en veritabel czardas med cymbalom. Som eksempler på Fini Henriques mere seriøse værker er dels Suiten for obo og strygeorkester, dels orkestersuiten *Vølund*. Obosuiten er som en række andre danske oboværker skrevet til Det Kongelige Kapels solooboist Peter Brøndum (1860-1924). Blandt de værker Brøndum holdt over dåben var

Louis Glass' *Symphonisk Concert* for obo og orkester op. 3 og Carl Niensens *Fantasi-stykker* for obo og klaver op. 2. Henriques' suite er i tre satser, Prélude, Intermezzo og Finale, og præget af en elegance og åndfuldhed, som udspringer af komponistens store indlevelse i oboens karakter.

Ved nytårstid i 1895 havde Fini Henriques leveret klaverimprovisationer til skuespillerinden Erna Juel-Hansens oplæsning af sin bror, Holger Drachmanns, tekst *Vølund Smed*. Da det kort efter blev besluttet på Det Kongelige Teater at sætte digtet op som melodrama, og da man derfor søgte en komponist til at levere musik til forestillingen, faldt valget ganske naturligt på Fini Henriques. Drachmanns tekst skildrer beretningen om Vølund, som formår at vække den slumrende Alvide Hervør for at tage hende til ægte. Hun bliver dog herefter taget til fange af valkyrierne, og Vølund bliver til gengæld fanget af kong Nidungs to sønner Grimur og Gramur, som ønsker at udnytte hans evner som smed. Nidungs datter Bødvild advarer mod, at Vølund vil kunne hævne sig senere og kræver derfor, at hans knæled ødelægges. Senere dræber Vølund Grimur og Gramur og voldtager Bødvild. Hun bliver stærkt forelsket i Vølund, men han støder hende fra sig. Sidste akt realiserer "Livsdrømmen", hvor Alvide Hervør forenes med Vølund Smed. Handlingen hos Drachmann har i øvrigt stærke fællestræk med Adam Oehlenschlägers "Vaulundurs Saga" fra *Poetiske Skrifter* (1805). Tonen i melodrammet er højstemt i sin dyrkelse af en retorisk tradition, som allerede på Drachmanns tid må have forekommet bedaget. På den anden side rummer Drachmanns sprog en ikke ubetydelig friskhed, som folder sig rigeligt ud, når det erotiske berøres – og det gør det hyppigt. Fini Henriques komponerede til dette drama et omfattende partitur, som ikke mindst rummer episoder af stor lyrisk skønhed i flere af de recitativiske eller melodramatiske afsnit, hvor musikken diskret supplerer skuespillerens tekst. Det ville næppe i vore dage være muligt at genoplive Vølund Smed på scenen, idet den retoriske tradition, som fordres af skuespillerne, er en saga blot i dansk teater. Men heldigvis kan de fire orkestersatser spilles i koncertsal eller som her på plade som et vidnesbyrd om Fini Henriques' evne til at berige denne drachmannske melodramatiske tradition, som allerede Carl Nielsen havde betænkt med sin musik til *Snefrid* (opført 1894), og som skulle nå endnu nogle højdepunkter i *Renaissance* med scenemusik af Lange-Müller og *Gurre* med C.F.E. Hornemans musik (begge opført 1901).

Til koncerbrug valgte Fini Henriques fire satser ud og sammenstillede den suite, som genbruger væsentlige dele af melodramaets musik – ejendommeligt nok i stort set modsat rækkefølge: Der indledes nemlig med "Livsdrømmen" fra 5. akt, herpå følger "Alfedans", "Vølunds Klage", og der sluttes med det magtfulde "Forspil" til 1. akt. Det er påfaldende, at suiten er trykt i partitur i 1896 – længe inden melodrammet overhovedet

havde fået sin første opførelse. I musikken til *Vølund Smed* lader det sig ikke overhøre, at Fini Henriques var dybt fortrolig med Wagners musik. Men ligesom klaversuiten *Billedbogen* skylder Schumann en del og *Den lille Højrue* næppe er tænkelig uden Tjajkovskijs balletpartiturer, så er der her tale om en yderst personlig eklektisk stil, som – når den er bedst – er fuldstændig uforvekselig “Fini’sk”, som samtiden ville have udtrykt det.

På cd'en kan man høre fire små værker, hvoraf de to, *Djævledans* (1920) og *Myggedans* (1899), var blandt Fini Henriques oftest spillede kompositioner i hans egen levetid, når han selv med blink i øjet serverede disse små musikalske karakterstykker for tilhørere i København eller på sine talrige turnéer rundt i landet. Begge værker er skrevet for violin og klaver, men spilles her i orkesterbearbejdelse: *Djævledans* i en orkestrering af Launy Grøndahl fra 1940 og *Myggedans* i instrumentering af Svend S. Schultz fra 1986. Romanen er et tidligt værk, omtrent samtidigt med obosuiten. Endelig kan man opleve den mørktonede *Air*, som Fini Henriques komponerede i 1915 for violin og klaver, men senere udsatte for strygeorkester.

DE MEDVIRKENDE

Christina Åstrand (violin) startede som 4-årig med at spille violin efter Suzuki-metoden. Kom som 13-årig ind på Det Jyske Musikonservatorium hos professor Tutter Givskov. I 1988-89 studier i Paris hos Gerard Poulet. Hun afsluttede studierne med solistdebut i 1990. Også i 1990 fik Christina Åstrand sit solistgennembrud, da hun med ganske kort varsel sprang ind og spillede Sofia Gubaidulinas *Offertorium* med Århus Symfoniorkester. Siden har hun ofte gæstet de førende skandinaviske symfoniorkestre som solist. Repertoiret spænder vidt, fra de klassiske koncerter til de helt nye kompositioner. Bl.a. har hun Ligetis violinkoncert på repertoiret som én ud af ganske få violinister i verden. Som 22-årig vandt Christina Åstrand pladsen som koncertmester i Radiosymfoniorkestret. Kammermusikken har en stor plads i Christina Åstrands repertoire. Også her er den klassiske og nye musik lige fordelt. Hun spiller i en fast duo med pianisten Per Salo, og de har turneret i Danmark, Skandinavien og Europa. Hun har indspillet flere prisbelønnede cd'er, bl.a. Per Nørgårds og Ligetis' violinkoncerter med Radiosymfoniorkestret.

Max Artved (obo) har siden sin solistdebut i 1990 været ansat som 1. solooboist i Radiosymfoniorkestret. Af betydelige musikpriser, han har modtaget gennem årene, kan nævnes Musikanmeldernes Kunstnerpris, Jakob Gades Musikpris, Gladsaxe Musikpris

og Frits Busch Mindelegat. I 1996 udsendte han sin første solo cd på dacapo med musik af bl.a. Carl Nielsen, Vagn Holmboe og Per Nørgaard og har siden indspillet flere koncerter og orkesterværker af Vagn Holmboe, Mozart og Strauss obo koncerter med Radiosymfioniorkestret, Helsingborg Symfioniorkester og RadioUnderholdningsOrkestret. Han er medstifter af Radiosymfioniorkestrets Blæserkvintet, som i de senere år har markeret sig som et af Danmarks fineste kammermusikensembler.

Helsingborgs Symfioniorkester blev som et af Sveriges ældste symfioniorkestre grundlagt allerede i 1912. I dag består det af 51 musikere og giver omkring 75 koncerter om året i Helsingborg og rundt omkring i Sydsverige. Siden 1988 har HSO været på en række udlandsturneer, hvor det bl.a. har besøgt Frankrig, Tyskland, Østrig, Polen, USA og Spanien med stor succes. I 1991 overtog Okku Kamu chefdirigentposten efter Hans-Peter Frank og orkestret har de seneste år oplevet en kraftig publikumstilstrømning. HSO har gennem årene indspillet talrige plader, hvoraf de seneste med Okku Kamu har vundet international opmærksomhed. HSO's indspilning af Brittens klaverkoncert blev i januar 1995 valgt som Editor's Choice i det ansete engelske tidsskrift *Gramophone* – det var første gang for et svensk orkester. Indspilningen af Franz Berwalds symfonier tildeltes en Diapason d'Or af det franske musiktidsskrift *Diapason* og for cd'en *Svenske klassiske favoritter* har orkestret modtaget både en guld- og en platinplade for mere end 100.000 solgte eksemplarer.

Giordano Bellincampi (dirigent) er chefdirigent for Sjællands Symfioniorkester, som han siden januar 1997 har været tilknyttet som førstegæstedirigent for. 1997-2000 var han yderligere chefdirigent for ATHELAS Sinfonietta Copenhagen. Giordano Bellincampi er født i Rom i 1965, men har boet i Danmark siden 1976. Han er uddannet på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i basbasun og i direktion hos Jorma Panula. Bellincampi har haft en aktiv karriere som orkestermusiker i bl.a. Det Kongelige Kapel. I august 1994 debuterede han som dirigent med Odense Symfioniorkester og har siden regelmæssigt dirigeret samtlige danske orkestre. I udlandet er han også et efterspurgt navn og har bl.a. dirigeret i Sverige, Norge, Italien og Rusland. Han debuterede i 1997 som operadirigent på Den Jyske Opera og i 2000 på Det Kgl. Teater. For dacapo har Giordano Bellincampi indspillet Vagn Holmboes 10 Præludier med ATHELAS Sinfonietta Copenhagen, H.C. Lumbyes værker med Tivolis Symfioniorkester, Weyses *Sovedrikken* med Radio-underholdningsorkestret, orkesterværker af Poul Schierbeck med Odense Symfioniorkester og Fini Henriques med Helsingborg Symfioniorkester.

8.554977

STEREO

dacapo

FINI HENRIQUES

(1867-1940)

Orkesterværker

Christina Åstrand, violin • Max Artved, oboe

Helsingborg Symfoniorkester

Giordano Bellincampi

DDD

Playing
Time:
54:17

1	Romance op. 12 (1894)	[5:46]
2	Myggedans op. 20 no. 5 (1899)	[1:09]
3	Djævledans (1920)	[2:37]
4 - 5	Tata (1932)	[3:43]
6 - 9	Vølund Smed, Suite (1896)	[20:01]
10 - 12	Suite in F major op. 12 (1894)	[12:11]
13 - 14	From: Den lille Havfrue (1909)	[8:48]

Indspillet i Helsingborg september 2000 og maj 2001

Producere: Preben Iwan [1]-[3] og Maibritt Sune Andersen [4]-[14]

Teknikere: Preben Iwan [1]-[3] og Hans Nielsen, Focus Recording [4]-[14]

Programnoter: Claus Røllum-Larsen

Cover: Paul Fischer: "Cyklister på landevej" (1911)

Udgivelsen er støttet af Familien Hede Niensens Fond

og Konsul Georg Jorck og Hustru Emma Jorck's Fond

MADE IN GERMANY

636943 497722

dacapo

Q5537

NAXOS

dacapo

ALL RIGHTS RESERVED. UNAUTHORIZED PUBLIC PERFORMANCE,
BROADCASTING AND COPYING OF THIS COMPACT DISC PROHIBITED.
© 2002 NH International Ltd.
© 2002 NH International Ltd.
DISTRIBUTED BY: MVD MUSIC AND VIDEO DISTRIBUTION GmbH,
OBERWEG 21C-HALLE V, D-82008 UNTERHACHING, MUNICH, GERMANY.